

Raadsvoorstel Besluitvormend

vaststellen ambitieniveau Klimaatadaptatie

aan:	de raad van de gemeente Hillegom
zaaknummer:	Z-20-157903
datum voorstel:	13 september 2021
datum collegevergadering:	21 september 2021
datum raadsvergadering:	9 december 2021
agendapunt:	0
portefeuillehouder:	Dhr. A. de Jong
behandelend ambtenaar:	Remko van Eeten
e-mailadres:	R.vanEeten@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Het ambitieniveau 'actief' uit het adviesrapport 'Strategie en ambitie klimaatadaptatie Hillegom, Lisse & Teylingen' toe te passen. De belangrijkste vier uitgangspunten zijn:
 - a. Alle nieuwbouw doen we klimaatbesteding;
 - b. Bestaand bebouwd gebied maken we klimaatbestendig;
 - c. Het buitengebied maken we klimaatbesteding;
 - d. De essentiële infrastructuur maken we klimaatbestendig.
2. Het bovengenoemde adviesrapport te gebruiken als basis voor het op te stellen uitvoeringsprogramma Programma Water en Klimaatadaptatie HLTsamen.

Inleiding

Het klimaat verandert. Er zijn duidelijk trends zichtbaar in Nederland zoals oplopende temperatuur, zeespiegelstijging en de toename van de hoeveelheid hevige neerslag. Er wordt op twee manieren gehandeld: 1) het zoveel mogelijk beperken van klimaatverandering met als effect minder uitstoot van broeikasgassen (mitigatie) en 2) het beter omgaan met de genoemde trends van klimaatverandering door maatregelen te nemen in het kader van klimaatadaptatie.

In het adviesrapport "*Voorstel strategie en ambitie klimaatadaptatie Hillegom, Lisse & Teylingen*" (zie bijlage A) staat de klimaatadaptatiestrategie voor de drie genoemde gemeenten. Het adviesrapport beschrijft drie mogelijke ambitie niveaus: reactief, actief en vooruitstrevend. De gekozen strategie is de basis voor concrete maatregelen, waarvoor een uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Voorgesteld wordt om het ambitieniveau 'actief' aan te houden. We kiezen daarmee voor het integreren van klimaatmaatregelen bij projecten die nu worden ontwikkeld (zoals bijvoorbeeld bij het park Rozendaal). Op deze wijze worden de te nemen klimaatmaatregelen het meest effectief geïntegreerd bij de uitvoering. Dat is uiteindelijk goedkoper en efficiënter voor de gemeente. Deze methodiek van *meekoppelkansen* (ook wel *werk met werk maken*) leidt vrijwel niet tot desintegratiekosten. Bij de keuze voor ambitieniveau 'vooruitstrevend' zou dat in dit kader wel een potentieel risico zijn.

Bestaand kader en context

In het bestuurlijk akkoord Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) hebben alle gemeenten in Nederland samen met het bedrijfsleven en inwoners zich gecommitteerd zich voor te bereiden op het veranderde klimaat.

Het verankeren van klimaatadaptief handelen zowel in beleid als het handelen in de fysieke ruimte moet vanaf 2021 verankerd zijn binnen de gemeente zodat in 2050 Nederland klimaatbesteding is ingericht. Dit houdt concreet in dat alle gemeente klimaatstresstesten uitvoeren (reeds uitgevoerd in 2019) om op de lokale situatie toegespitste strategie, ambitie en uitvoeringsagenda op te stellen.

Het adviesbureau Nelen & Schuurmans heeft bijgaand rapport over klimaatadaptatie binnen de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen opgesteld. Met trendanalyses, modellering en computerberekening is zo goed mogelijk in kaart gebracht wat de gemeenten in 2050 aan wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen kunnen verwachten. Dit heeft Nelen & Schuurmans weergegeven in het rapport *Stresstest Klimaatbestendig Hillegom, Lisse en Teylingen* (zie bijlage B) en digitaal vertaald in een online atlas: www.hltsamen.klimaatatlas.net. Hierbij zijn de locaties weergegeven die overlast ondervinden, over tijdspad en kosten is hierin geen uitspraak gedaan. Dit is onder andere afhankelijk van de meekoppelkansen in de uitvoering.

De strategie en ambitie die hieruit volgt inzake klimaatadaptatie rust op vier uitgangspunten:

- A. Alle nieuwbouw doen we klimaatbesteding;
- B. Bestaand bebouwd gebied maken we klimaatbestendig;
- C. Het buitengebied maken we klimaatbesteding;
- D. De essentiële infrastructuur maken we klimaatbestendig.

Beoogd effect

Het vaststellen van het ambitieniveau zoals omschreven in het adviesrapport *Voorstel strategie en ambitie klimaatadaptatie Hillegom, Lisse & Teylingen* en daarmee het kader waarbinnen een uitvoeringsagenda kan worden opgesteld.

Argumenten

1.1 Klimaatverandering is al gaande.

Nelen & Schuurmans hebben in het rapport goed inzicht geven middels modernste modellering en computerberekeningen wat de mogelijke effecten van de klimaatverandering zijn. Deze kaarten geven de gemeente inzicht waar door klimaatverandering overlast kan ontstaan.

1.2 Alle landelijke overheden, waar toe de gemeente Hillegom behoort, hebben in het DPRA afgesproken om zich voor te voor te bereiden op een veranderde klimaat.

2.1 Gezien de huidige beschikbare financiële middelen is deze strategie het minst kostbaar met het meeste effect door slimme koppelkansen te benutten.

2.2 Indien de gemeente geen maatregelen neemt kan de schade zowel financieel als leefbaarheid door klimaatverandering enorm oplopen.

3. De strategie en ambitie vormen de basis voor een verankering van klimaatadaptatie in beleid en handelen in de fysieke leefomgeving, zowel binnen als buiten de gemeentelijk organisatie.

4. Deze strategie en ambitie geven aan hoe we als gemeente gaan handelen.

In het nog op te stellen Programma Water en Klimaatadaptatie zal worden aangegeven welke maatregelen en keuzes er zijn voor goed en veilig waterbeheer ten gevolge van klimaatverandering.

Mogelijke klimaatschade kan aanzienlijk zijn. Op basis van de berekeningen van de klimaatschadeschatter kan de schade oplopen van € 88 tot € 109 miljoen voor de gemeente Hillegom.

Dergelijke grote schade rechtvaardigt minimaal het ambitieniveau 'actief'. Gezien de beperkte financiële situatie stellen wij dan ook dit ambitieniveau voor.

Kanttekeningen

1.1. *Er zijn binnen de gemeentelijke begrotingscyclus tot 2025 nauwelijks (structureel) financiële middelen beschikbaar om nieuwe initiatieven – zoals actief maatregelen inzake klimaatadaptatie uitvoeren - te ondersteunen.*

Financiële consequenties

Dit voorstel bevat beschouwing over de kosten en baten van klimaatadaptatie voor de gemeente Hillegom. Hiervoor is de landelijke klimaatschadeschatter gebruikt, zie bijlage C. Dit geeft een indicatie van de schade voor de gehele gemeente Hillegom tot 2050, zie bijlage.

- Hitte € 7 tot 8 miljoen
- Droogte € 60 tot 69 miljoen
- Wateroverlast € 21 tot 32 miljoen

Voor het uitvoeren van klimaatadaptatieve maatregelen is op dit moment in de meerjarenbegroting geen budget beschikbaar. Dit houdt in dat klimaatadaptatieve maatregelen zich het best kunnen vertalen in meekoppelkansen voor de komende en reguliere (onderhouds)projecten die worden uitgevoerd. Meekoppelkansen, ook wel *werk met werk maken*, houdt in dat in komende of in sommige gevallen al (lang)lopende uitvoeringsprojecten klimaatadaptatieve maatregelen gelijk worden geïntegreerd. Dit is efficiënter en goedkoper dan het apart te laten uitvoeren. Deze meekoppelkansen kunnen dus een win-winsituatie bieden.

In de riolerings-, groen-, water- en wegenprojecten die de komende jaren worden opgepakt kunnen klimaatadaptatieve maatregelen als meekoppelkansen worden uitgevoerd. In nieuwe beleidsplannen voor riolering, groen, water en wegen zullen klimaatadaptatieve maatregelen worden meegenomen. De bijbehorende kosten worden te zijner tijd in de begrotingsvoorstellen toegelicht en drukken op betreffende taakvelden.

Er bestaan enkele subsidiemaatregelen zoals de Impulsregeling Klimaatadaptatie waar de gemeente Hillegom van gebruik kan maken. Vanuit deze impulsregeling kan 1/3 deel van kosten van te nemen klimaatregelen, met een maximum van € 164.914,- worden gefinancierd. Voor deze impulsregeling is het noodzakelijk dat de gemeente participeert in DPRA werkregio Holland Rijnland. Daarnaast kan een deel van de maatregelen met betrekking tot water gedekt worden via de rioolheffing.

Aanpak, uitvoering en participatie

Bij het formeel vaststellen van deze ambitie wordt dit leidend en beleid voor de gemeente Hillegom. Dit houdt in bij het opmaken en programmeren van de nieuwe beleidsplannen er 'actief' rekening moet worden gehouden met de gevolgen van klimaatverandering.

Dit raadsvoorstel is daarom ook afgestemd met team Ruimte, waar o.a. het Omgevingsplan Hillegom wordt opgesteld.

Duurzaamheid

Het ambitieniveau actief zal op termijn zorgdragen voor een duurzame leefomgeving voor de bewoners en flora en fauna binnen de gemeente.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit voorstel is bestemd voor de gemeente Hillegom. Klimaatadaptatie is in HLT verband opgesteld, elke afzonderlijke gemeenteraad zal dit adviesrapport ontvangen en een voorstel worden aangeboden.

Urgentie

Normaal.

Evaluatie

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie zal in 2026 een landelijke evaluatie uitvoeren. Uit deze evaluatie komen mogelijk aanvullende aanwijzingen voor de gemeente.

Bijlagen en achtergrondinformatie

Bijlage A Voorstel strategie en ambitie klimaatadaptatie Hillegom, Lisse en Teylingen

Bijlage B Stresstest Klimaatbestendig Hillegom, Lisse en Teylingen

Bijlage B1 Uitgangsnotitie HLTsamen

Bijlage C Klimaatschadeschatter

namens het college van burgemeester en wethouders,

Mevr. C.B. Baauw
secretaris

A. van Erk
burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Hillegom,

gelezen het voorstel van het college van 21 september 2021 met als onderwerp vaststellen ambitieniveau Klimaatadaptatie.

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 108 van de gemeentewet,

besluit:

1. Het ambitieniveau 'actief' uit het adviesrapport 'Strategie en ambitie klimaatadaptatie Hillegom, Lisse & Teylingen' toe te passen. De belangrijkste vier uitgangspunten zijn:
 1. Alle nieuwbouw doen we klimaatbesteding;
 2. Bestaand bebouwd gebied maken we klimaatbestendig;
 3. Het buitengebied maken we klimaatbesteding;
 4. De essentiële infrastructuur maken we klimaatbestendig.
2. Het bovengenoemde adviesrapport te gebruiken als basis voor het op te stellen uitvoeringsprogramma Programma Water en Klimaatadaptatie HLTsamen

Aldus besloten in de raadsvergadering van 9 december 2021,

Mevr. drs. Y.P.A. Hermans
griffier

Dhr. A. van Erk
voorzitter

